Lidé v kraji chtějí řešit klima, ale nevědí jak. To je výsledek rozsáhlého průzkumu

1.12.2022 - | Krajský úřad Moravskoslezského kraje

Průzkum Institutu 2050 spolupracujícího s ústavem STEM ukázal, že se lidé v Moravskoslezském kraji intenzivně zajímají o životní prostředí.

Přejí si snižování emisí a více přírodních opatření v krajině. Vyzývají politickou reprezentaci k větší aktivitě v ochraně klimatu. Také volají po informacích, chybí jim základní fakta v oblasti změny klimatu a jeho ochrany. Většina netuší, co je Green Deal, česky Zelená dohoda pro Evropu, a tak mají lidé z přechodu k uhlíkové neutralitě obavy.

Moravskoslezský kraj si jako první region v republice nechal vypracovat Adaptační strategii MSK na dopady změny klimatu. Na tuto strategii navázal projekt zacílený na posilování odolnosti LIFE COALA spolufinancovaný z EU, který s rozpočtem 400 milionů korun pomáhá na krajské i místní úrovni lépe reagovat na změny klimatu. V jeho rámci vznikl průzkum ČESKÁ (NE)TRANSFORMACE 2022: ZAOSTŘENO NA MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ.

„Tento průzkum nám ukázal, že jdeme správnou cestou. Náš kraj se nachází v dynamickém procesu transformace. Proměnou prochází průmysl a energetika, řešíme revitalizaci pohornické krajiny, připravujeme se na dobu bezuhelnou. A to vše samozřejmě s ohledem na životní prostředí a klima. Na Zelenou dohodu pro Evropu je ovšem třeba nahlížet v širších souvislostech, například s aktuální krizí a nejnovějšími vědeckými poznatky. Naším cílem je snižovat emise a zlepšovat životní podmínky našim občanům. Řešit hrozící sucho, zvyšující se teploty ve městech, zkrátka aktivně reagovat na změny klimatu. Květnový průzkum nám ukázal, že to vše lidi v našem regionu skutečně zajímá. Zároveň mají lidé obavy, že přechod k nízkouhlíkovému hospodářství negativně ovlivní jejich životní úroveň. Naším dalším úkolem tedy bude s veřejností aktivněji komunikovat a vyvracet mýtus, že klimatická politika vede k chudobě. Naopak. Transformace a reakce na změny klimatu jsou oblasti, do kterých Evropská unie směřuje obří prostředky. Z Evropy si na proměnu, rozvoj a ochranu našeho regionu chceme v tomto programovém období vzít přes sto miliard korun,“ řekl hejtman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák a shrnul, že realizované či plánované aktivity kraje souzní s očekáváním veřejnosti, je však potřeba do celého procesu občany zapojit a intenzivněji je o transformaci i reakci na změnu klimatu informovat. Proto například od nového roku vznikne nový facebookový profil, který se bude těmto tématům aktivně věnovat.

Autorem průzkumu je tým zakladatele a ředitele Institutu 2050 Jana Krajhanzla, který na něm spolupracoval se sociology z ústavu STEM. *„Dotazování se zúčastnila více než tisícovka dospělých občanů Moravskoslezského kraje. Pracovali jsme s názory a podněty reprezentativního vzorku populace, vznikl tak materiál, který autenticky vypovídá o tom, jak lidé z tohoto regionu aktuální situaci vnímají, co si přejí i z čeho mají obavy. Pro všechny, kterým na budoucnosti Moravskoslezského kraje záleží, to může být užitečný pomocník při dalších krocích i důležitých rozhodnutích,“* sdělil vedoucí výzkumného týmu Jan Krajhanzl. Doplnil, že dotazování bylo kombinací online a osobního rozhovoru (metoda sběru dat CAWI+CAPI).

Mezi nejzásadnější zjištění průzkumu patří vztah občanů k přírodě a životnímu prostředí. Moravskoslezští by si do budoucna ve svém kraji přáli více přírody a zeleně (83 %) a přírodních rekreačních parků (77 %). Zároveň chtějí, aby ubylo znečištění ovzduší (80 %) a hluku z dopravy a průmyslu (76 %). Velká část obyvatel považuje za závažný problém sucho (71 %), znečištění ovzduší (63 %) i stav české krajiny (58 %).

Většina obyvatel je přesvědčena o změně klimatu a považuje ji za závažný problém. Více než polovina (58 %) obyvatel kraje si myslí, že globální změna klimatu již probíhá, dalších 10 % ji očekává v blízké budoucnosti. Dopad změny klimatu na Českou republiku považuje za závažný problém 55 % místních obyvatel. Většina dotazovaných se domnívá, že jejich bydliště budou v budoucnu ohrožovat projevy změny klimatu, konkrétně sucho (60 %) a letní vedra (58 %).

„Průzkum nám také ukázal, že lidé chtějí být součástí transformace, chtějí jí rozumět a vědět, jak mohou změny podpořit i oni sami. Na druhou stranu se odhalily obavy, že přechod k nízkouhlíkové ekonomice povede například ke zvyšování daní i nákladů na život nebo prohloubí sociální potíže některých skupin obyvatel. Naším úkolem tedy bude lidi přesvědčit, že tomu tak není. Nechceme zavírat továrny, jen je chceme modernizovat a ekologizovat, aby nadále podporovaly rozvoj regionu a zároveň nabízely našim lidem zajímavou práci s přidanou hodnotou. Právě proto je nedílnou součástí naší vize také rekvalifikace pracovníků těžkého průmyslu. Reakce na změny klimatu lidi o práci nepřipraví, toho se lidé bát nemusí,“ vysvětlil hejtman kraje Ivo Vondrák. Doplnil, že ochrana klimatu může přinést nové příležitosti a z kraje udělat v rámci republiky leadera v oblasti řešení změny klimatu.

Průzkum ČESKÁ (NE)TRANSFORMACE 2022: ZAOSTŘENO NA MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ vznikl v rámci krajského projektu LIFE COALA spolufinancovaného Evropskou unií. *„Tento projekt nám pomáhá zvyšovat konkurenceschopnost našeho regionu. Chceme, aby se u nás lidé cítili dobře, měli dobrou práci a příjemné prostředí. Adaptace na změnu klimatu je v tomto důležitým prostředkem. V rámci projektu LIFE COALA vzniknou poradenská centra, která se zaměří na podporu klimatických projektů obcí a měst. Do roku 2030 chceme podpořit vznik dvou stovek nových klimatických projektů, mezi kterými budou například projekty zaměřené na zadržování vody, ale také na řešení energetických úspor na budovách či revitalizace veřejných prostranství aplikujících navrhovaná adaptační opatření. Do našeho regionu, doufám, přijdou nové firmy zaměřující se na zelené technologie, nabídnou tak nová pracovní místa a posílí regionální rozvoj. Projekt LIFE COALA se na firmy zaměřuje také, v plánu je spolupráce s nejméně padesátkou malých a středních podniků,“* řekl náměstek hejtmana pro regionální rozvoj Jan Krkoška a dodal, že kraj již zahájil jednání s Ministerstvem životního prostředí o zajištění bezmála 1,5 miliardy korun právě na realizaci klimatických projektů.

https://www.msk.cz/cs/media/tiskove_zpravy/tiskova-zprava-_-lide-v-kraji-chteji-resit-klima--ale-nevedi-jak--to-je-vysledek-rozsahleho-pruzkumu--13926